

**PROFESORUL ALEXANDRU V. GROSSU
(1910–2004)
– O VIAȚĂ DEDICATĂ SEMENILOR –**

Gabriela ANDREI
arnold4386@yahoo.com

«Fiecărui dintre noi îi este deschisă calea pe care și-o alege, indiferent de unde pornește. Pentru a reuși trebuie însă să aibă curaj, mare înțelepciune, perseverență, cinste, și mai ales, trebuie să muncească»

(Al. V. Grossu, 5 aprilie 1995 –
Viața unui naturalist, *Amintiri*)

Abstract: Prof. Alexandru V. Grossu was born in Vrancea, at Ciorăni, in July 14th 1910, in a farmer's family.

It soon reached the 100 years since the birth of scientist and we want to bring a modest tribute, not just to the most appreciated from abroad as one of the great Malacology of the twentieth century, but also to the loving country and people, whom he has devoted most part of his life.

Graduated in 1934 of the Faculty of Sciences of the University of Bucharest, in 1939 became PhD in Biological Sciences with *Magna Cum Laudae*, with a thesis on gastropods of Bucegi, to Professor Andrew-Popovici Bâznoșanu. From 1939–1952 he is living in Timișoara, basing his family. He is a teacher, school inspector, director of the Diaconovici-Loga College, and a lecturer at the School of Medicine. Since 1952 is in Bucharest, as professor and director of the Pedagogical Institute (1952–1955), Professor, Head of Department and Dean of the Faculty of Biology (1955–1975).

Between 1955–1957 is also director of the Museum of Natural History „Grigore Antipa”, which he radically reorganized. In 1957 he established *Travaux du Muséum*.

He describes dozens of new taxa and published over 160 malacological works, of which 3 volumes of the Mollusca in Fauna RPR and Gastropoda Romaniae in 4 volumes.

He donated to the Antipa Museum the richest collections of molluscs of the Romanian fauna, the institution that has remained deeply attached.

Profesorul Alexandru V. Grossu s-a născut pe 14 iulie 1910, la Ciorăni, în Vrancea, într-o veche familie de agricultori. În 1934 își ia Licența la Facultatea de Științe, secția Naturale la Universitatea București, iar în 1939 devine Doctor în Științe Biologice, obținând *Magna cum laudae*, cu teza intitulată „Contribuțiuni sistematice, ecologice și biologice asupra gasteropodelor din regiunea Sinaia (masivele Bucegi-Gârbova)”, la Prof. Andrei-Popovici Băznoșanu.

Timișoara 1939–1952: profesor, inspector școlar, director al Colegiului Diaconovici-Loga, Conferențiar la Institutul de Medicină.

Din 1952, la București: Profesor și director al Institutului Pedagogic (1952–1955), profesor, Șef de Catedră și Decan al Facultății de Biologie (1955–1975). Director al Muzeului de Istorie Naturală „Grigore Antipa” (1955–1957). Reorganizează Muzeul și înființează *Travaux du Muséum*. 1975–1990: Profesor consultant. Conduce 30 de doctorate.

Recunoscut de străinătate drept unul dintre cei mai importanți malacologi ai secolului XX, membru a numeroase societăți științifice, profesorul a reușit permanent să îmbine activitatea pedagogică cu cea de cercetare. A descris în știință zeci de taxoni și a publicat peste 160 de lucrări de malacologie, printre care cele trei volume Mollusca din Fauna RPR și monografia în patru volume Gastropoda Romaniae. Colecțiile pe care le-a realizat, mai ales prin colectările făcute în numeroasele deplasări în teren sunt impresionante. O bună parte din ele se află în patrimoniul mai multor muzee din România. Importante colecții, de o mare valoare documentară, cuprinzând sute de specii și zeci de exemplare-tip, au fost donate de Profesor Muzeului Antipa, de care a rămas până la sfârșit profund atașat (Andrei, 2007).

Așa putem să rezumăm în câteva rânduri, viața și activitatea savantului Alexandru V. Grossu: simplu, rece, detașat; o înșiruire de date, într-un dicționar! Dar omul?

L-am cunoscut pe profesorul Grossu. Ca studentă, doar la catedră. L-am reîntâlnit, după mulți ani, la Muzeul Antipa, în laboratorul vechii sale colaboratoare, dna Dochița Lupu. Apoi, cu ocazia preluării unor colecții pe care le-a donat Muzeului și a recenziilor pe care le-am făcut la ultimele volume de *Gastropoda Romaniae*, am început să-l cunosc pe Omul Alexandru Grossu. În timpul convorbirilor cu profesorul, legate de nota biografică la aniversarea sa de 80 de ani, am înțeles că există multe adevăruri ce trebuie aduse la lumină...

Am admirat mereu calmul și seninătatea cu care îmi vorbea, despre oricare dintre subiectele pe care le abordam. Niciodată nu am surprins vreun accent de ură sau de ironie atunci când îmi relata unele fapte. Niciodată nu se plângea din cauza vreunor lipsuri materiale sau altor necazuri.

Profesorul era dintre acei oameni demni, cu capul veșnic sus și cu o mare încredere în ziua de mâine. Cred că absolut tot ce a depins de domnia sa a dus la bun sfârșit. Putem spune că a lucrat până în ultimele clipe ale vieții. Chiar și în acea ultimă noapte, de 26 martie 2004, când cu numai câteva ore înainte de a pleca dintre noi a fost preocupat de aranjarea colecției!

* * *

În 1995 Prof. Grossu publică volumul autobiografic «Viața unui naturalist – Amintiri». Paginile acestei cărți constituie adevărate

Fig. nr. 1. Profesorul Alexandru V. Grossu. Timișoara 1951.

documente pentru generațiile următoare. Citindu-i memoriile, vezi cum și-a construit viața, cărămidă cu cărămidă, pe un fundament solid. A fost înzestrat ereditar cu o sănătate de oțel, cu o mare dorință de cunoaștere, cu tenacitate și perseverență. Ordonat, cinstit și corect și cu o putere de muncă uriașă, a reușit să depășească prin forțe proprii condițiile modeste ale familiei cu 11 copii, din care provenea. De mic a fost serios, a știut ce vrea și a luptat pentru idealurile sale. Chiar dacă a început să se întrețină singur încă de la vârsta de 15 ani, dând meditații, ținând evidență contabilă sau lucrând într-un atelier dentar, a avut o copilărie frumoasă, cu toate bucuriile vieții la țară; o copilărie împlinită, așa cum a fost și întreaga sa viață.

Fig. nr. 2. Profesor și director al Institutului Pedagogic (1952–1955).

Niciodată nu a uitat locurile natale, familia, prietenii și pe toți cei ce au avut un rol în formarea sa. Fiecare pagină a *Amintirilor* e un tablou pictat în culori nete, sincere și directe. Trăsăturile caracterului său apar, una câte una, tot mai bine conturate, pentru ca mai târziu să-i întregască puternica personalitate. «*Munca îmi devenise un crez absolut în pregătirea de zi cu zi.(...) Întotdeauna învățam pentru mine, pentru a ști și a pricepe esența materiilor, nu pentru nota de trecere*». Citea enorm, adesea filozofie și era un mare admirator al operei lui

Vasile Conta. *«Rămăsesem o fire meditativă, foarte serioasă pentru vârsta mea, nu-mi plăceau glumele, nu frecventam balurile sau alte distracții tinerești, preferam discuții în probleme de filozofie, despre originea și evoluția vieții, despre structura materiei, despre infinitul timpului și al spațiului... (...) Nu mi-a plăcut să atrag atenția asupra mea nici prin eleganță, nici prin exces de politețe, nici prin veselie căutată. Am fost serios chiar când eram copil, mai mult tăcut decât volubil»* (Grossu, 1995).

Fig. nr. 3. În laboratorul de Vertebrate al Facultății de Biologie (1955–1975).

La 91 de ani publică primul volum de versuri, iar până în 2003 apar și celelalte patru. Ultimul, intitulat «Fenomene paranormale», ne duce cu gândul la marea călătorie, pentru care, fără îndoială, era de multă vreme pregătit. Poeziile sale sunt de o desăvârșită sinceritate și simplitate, adesea pline de gingășie. Publicarea lor reprezintă un ultim elogiu adus Naturii și Oamenilor, pe care i-a iubit întotdeauna. Și-a scris versurile nu cu pana, ci cu sufletul! Ca să le poți vedea frumusețea, tot cu sufletul trebuie să le citești... Iată ce spune autorul în prefața primului său volum: *«...poeziile selectate reprezintă momente, fapte, persoane, animale, situații sau întâmplări reale din viață și din mediul înconjurător, elemente care mi-au declanșat emoții puternice, precum și motive, inspirații, sugestii, impresii pe care le-am transformat în versuri.*

(...). *O bună parte dintre ele se datorează iubirii de patrie, altele unor amintiri sau ființe dragi, sfinte, ori unor evocări de evenimente sau locuri din copilărie, cum ar fi de exemplu, satul meu natal. Ele m-au călăuzit de-a lungul vieții, mi-au încântat sufletul și mi-au sedimentat amintiri, multe, foarte multe amintiri»* (Grossu, 2001).

* * *

Mulți l-au respectat și l-au iubit, dar au fost și destui care nu au nutrit aceleași sentimente, mergând până la îndepărtarea sa exact când era cel mai potrivit om pe locul potrivit! Dar nu s-a descurajat, și-a îngropat în inimă tristețea și a luat-o de la început, ori de câte ori a fost nevoie, cu aceeași încredere în sine și în puterea adevărului. «Pot spune acum, la sfârșit de drum, că mi-am făcut datoria, și că nu doresc decât ca urmașii noștri biologi cercetători, să ducă mai departe făclia aprinsă de mine, aceasta să lumineze și mai mult, să depășească și să îmbogățească ceea ce am făcut eu, deoarece mai sunt încă multe probleme care așteaptă rezolvarea sau confirmarea» (Grossu, 1995).

* * *

Războiul începuse, aruncând umbra unei mari nesiguranțe peste soarta României ca și peste soarta oricărei familii... Între 1943–1945 profesorul Grossu se află pe front. La începutul lui decembrie 1943 este trimis la Divizia a 10-a Infanterie din Brăila, ca ofițer chimist, specialist în gazele de luptă. Va lupta în Crimeea, apoi în Ungaria și Cehoslovacia. După ani grei, în care a fost și rănit, se întoarce la Timișoara cu gradul de locotenent, la 4 iunie 1945. În 1944 primește „Coroana României”, în 1945 medalia „Victoria” din partea URSS, în 1960 medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”, iar în 1991 România îl declară „Veteran de război”. Zilele războiului i-au rămas săpate adânc în memorie. Le va descrie, cincizeci de ani mai târziu, în pagini emoționante... Una dintre acestea, pe care cu greu ar putea s-o uite cititorul, este o întâmplare petrecută pe 13 aprilie 1945, în orașelul Miava din Cehoslovacia. Având misiunea să găsească un loc sigur pentru instalarea comandamentului, profesorul, împreună cu alți doi camarazi, intră într-o clădire din centrul orașului, înconjurată de o piață și cu o sală mare de spectacole. În această sală, un pian în perfectă stare! Tunurile se aud încă, undeva în depărtare... Unul dintre camarazi, locotenentul Alexa, cere permisiunea să cânte. Pentru

început câteva acorduri, apoi lucrările lui Beethoven, List, Chopin, Verdi și Enescu umplu clădirea și piața cu sunete minunate... Un concert adevărat, mai bine de o oră! În viața civilă locotenentul era pianist, absolvent de Conservator, iar pe front, specialist în detectarea minelor! Oamenii, apăruiți de nu se știe unde, se apropie să asculte. Mirarea lor se transformă în fascinație... Până la sfârșitul concertului, sala și piața devin neîncăpătoare! Pianistul nu observă nimic, fericit în lumea sa. Îl trezesc aplauzele mulțimii entuziasmate... *«Lumea se săturase de groaza războiului, lumea dorea pacea. Muzica îi înfrățise pe toți, ascultau vrăjiiți și uitau de calvarul pe care îl trăiseră în cei patru ani de război. Se citea pe fața fiecăruia speranța (...) că va veni liniștea și pacea mult dorită».* (...) *«Am fost un om liniștit, pașnic, adept al unei vieți lipsite de violență, nu m-am bătut niciodată cu nimeni, nici când eram copil; ocoleam certurile chiar dacă uneori am fost jignit sau supărat. Îmi este și azi milă când văd un animal bătut, detestam chiar grădinile zoologice, unde animalele stau închise, lipsite de libertate. Deși om de știință, cu mare greutate colectez animale vii; prefer să caut scheletele sau cochiliile lor. Așa sunt eu. Dacă am fost totuși pe front am rămas același»* (Grossu, 1995).

Întors de pe front își reia activitatea didactică la Școala Normală și nu intră în viața politică. *«Constatasem multe acte de oportunism, de falsă simpatie față de noua orientare politică (...). Nu mi-a plăcut niciodată această ploconală, această lipsă de demnitate și alergarea după funcții mari. (...) Mi-am început activitatea, dar mă frământa permanent felul cum evoluează totul în România și m-am hotărât să nu mai stau în pasivitate. Războiul mă învățase că nimic nu se poate câștiga decât prin luptă. (...) Astăzi, după ani de zile, nu regret drumul pe care l-am parcurs, succesele pe care le-am avut, iar munca de organizare în numeroase probleme administrative nu m-a abătut o clipă să-mi continui activitatea științifică»* (Grossu, 1995).

* * *

În lunga sa carieră, atât la Timișoara, cât și la București, Profesorul Grossu a avut multe posturi de mare răspundere. De fiecare dată când a fost pus într-o astfel de funcție, a trebuit să reorganizeze totul, să transforme haosul în ordine și armonie, căutând să lase lucrurile cât mai bine făcute pentru cei ce vor veni. Amintim aici câteva dintre aceste momente.

Devenit profesor titular în învățământul secundar, în luna august 1939, alege orașul Timișoara, unde își începe activitatea pe 15 septembrie, la Școala Normală de băieți.

În toamna lui 1947, la numai trei săptămâni de la numirea sa ca director al *Colegiului Diaconovici-Loga* din Timișoara (devenit, după 1945, „Liceul nr. 1”) reușește să înceapă construirea unei săli de festivități. La realizarea acestei lucrări de mare amploare au fost antrenați și profesorii și elevii, fără întreruperea procesului de învățământ. Până la venirea iernii, sala, cu o capacitate de 800 de locuri, era construită! *«A fost într-adevăr o surpriză pentru toți și o dovadă că se poate face repede și bine orice lucru, dacă există perseverență și voință, pricepere și entuziasm»* (Grossu, 1995). La sărbătorirea bicentenarului liceului, directorul Grossu anunță și revenirea la vechea denumire a școlii: Colegiul Diaconovici-Loga, spre bucuria și mândria timișorenilor.

În Ianuarie 1949 este numit conferențiar la Institutul de Medicină din Timișoara, înființat după Război. Laboratorul de biologie generală nu avea spațiu, nu avea aparatură, nici mobilier, nici personal ajutător și nici programă analitică! Într-un cuvânt, a trebuit să organizeze totul, de la zero. În plus, după cum ne povestește profesorul, trebuia să dea și o puternică orientare materialistă prelegerilor sale. În acest timp și-a continuat activitatea, ca director și profesor, la Colegiul Loga, eliberat totuși la cerere în august 1950. O lună mai târziu însă este numit director la Școala Specială, adică la una dintre acele Facultăți Muncitorești, înființate în mai multe orașe. Aici, ca de fiecare dată, a trebuit și a reușit să organizeze totul. Exigența reală instalată în această școală timișoreană a făcut ca din ea să iasă puțini, dar buni și serioși viitori studenți ai universităților, care mai târziu au devenit intelectuali adevărați.

Solicitat insistent, a trebuit să accepte și postul de conferențiar la Facultatea de Zootehnie din Arad, pentru care făcea naveta săptămânal. La toate aceste obligații se adăugau conferințele la sate, despre „Originea omului” și „Originea vieții pe Pământ”, iar ca președinte al organizației timișorene „Totul pentru Pace” avea tot felul de sarcini organizatorice prin fabrici și instituții. *«Fără sprijinul nepoatei mele și ajutorul dat de părinții și rudele soției, greu ne-am fi descurcat în creșterea celor doi copii»* mărturisește în *Amintirile* sale.

În toamna lui 1952 Ministerul Învățământului îl înștiințează că trebuie să se mute în Capitală, ca să devină director al Institutului Pedagogic. După 13 ani, cu mult regret, va părăsi Timișoara, orașul în care instruisese multe serii de copii, în care o cunoscuse pe Lucreția Zbegan și se căsătorise. Acolo, în plină vreme de război, i se născuseră și cei doi copii, Doina și Alexandru. Era orașul tinereții, de care îl legau atâtea amintiri... În același an murise mentorul și bunul său prieten, profesorul Dionisie Linția.

La Institutul Pedagogic, înființat cu trei ani înainte, lucrurile mergeau prost. Multe persoane cu funcții de răspundere și cadre didactice nu aveau pregătirea necesară. Noul director a trebuit să reorganizeze totul, efectuând el însuși o mulțime de munci, în lipsa personalului adecvat. În câteva luni însă, ordinea și disciplina au înlocuit haosul și au fost inițiate primele teme de cercetare științifică. În 1954, după eșuarea unor încercări denigratoare ale unor cadre foarte slab pregătite din Institut, Alexandru Grossu este atestat ca profesor universitar de zoologie și ca doctor în Științe Biologice, cu toate că obținuse acest titlu încă din 1939!

În decembrie 1954 este numit președinte al unei comisii de analiză a activității din Facultatea de Biologie, ocazie cu care îi întâlnește pe foștii asistenți din vremea studenției Th. Dornescu, I. Steopoe, M. Ionescu, ajunși profesori. Așa cum îl cunoaștem astăzi, probabil că raportul întocmit atunci a fost unul sincer și nepărtinitor...

În 1955 Institutul Pedagogic este desființat și Alexandru Grossu este transferat ca profesor la Facultatea de Biologie din București, unde va funcționa până în anul pensionării, 1975. În acest interval este și Șeful Catedrei de Zoologia Vertebratelor și Decan al Facultății (1957–1962).

În toamna lui 1955, ministrul Educației, Ilie Murgulescu, pe care profesorul îl caracterizează drept un om de știință de o înaltă ținută morală, îi propune și postul de Director al Muzeului de Istorie Naturală „Grigore Antipa”. Va accepta cu plăcere această funcție, pe care o va exercita cu multă dăruire. Îndrăgise munca de muzeu de pe vremea când lucra alături de profesorul Linția. Era colecționar pasionat și avea deja o colecție frumoasă de moluște (Andrei, 2007).

Și în această funcție fusese numit tot pentru a pune capăt haosului și pentru finalizarea unor lucrări de amenajare, începute și

neîncheiate. Muzeul era închis de multă vreme pentru public. Trebuia așadar să-i fie redat acestei instituții prestigiul pe care îl avusese pe vremea lui Antipa și Motaș. Fostul director, B. Schnapp, a fost nevoit să părăsească muzeul.

Imediat după primirea numirii ca director, la 22 septembrie 1955, Profesorul Grossu a început organizarea instituției. Foarte curând, fiecare șef de secție, gestionar de bunuri muzeale, preparator sau laborant știa unde este locul său de muncă și ce are de făcut sau cum am spune astăzi: își cunoștea bine „fișa postului”. Au urmat inventarierea și planul de cercetare, atât de necesare într-o instituție muzeală. Cercetătorii vechi, serioși și cei nou-angajați formau acum o adevărată echipă. Printre ei, binecunoscuți specialiști precum Victoria Iuga, Mihai Băcescu, Iosif Lepși, Eugen Niculescu, Igor Sienkiewicz ș.a.

A fost încheiată renovarea clădirii și amenajarea sălii de conferințe. Muzeul s-a redeschis pentru public și după 5–6 luni de la venirea noului director vizitatorul avea la dispoziție și un ghid ilustrat, realizat prin colaborarea mai multor cercetători din Muzeu.

Ca director, era interesat să cunoască problemele fiecărui angajat al instituției pe care o conducea și după cum ne relatează Dr. Medeea Weinberg, pe vremea aceea o tânără la început de drum, niciodată nu pleca urechea la bârfe și delațiuni, îndemnându-i pe oameni să spună ce au de spus, cu glas tare, în fața tuturor! (Andrei, 1992)

Ideea înființării unui periodic al Muzeului, în limbi străine, primită cu entuziasm de toți cercetătorii, a fost pusă în practică datorită unei documentații serioase întocmită de directorul Muzeului și cu sprijinul aceluiași ministru Murgulescu. Astfel, în 1957, apare primul număr din *Travaux du Muséum d'Histoire Naturelle «Grigore Antipa»*, publicație cunoscută în întreaga lume, ajunsă astăzi la volumul 52. Între timp, profesorul Grossu fusese înlăturat de la conducerea Muzeului, pe motiv că i se va încredința o altă funcție, și în același an, 1957, este numit decan al Facultății de Biologie. Noii directori, Mihai Ionescu și Bernard Schnapp rescriu prefața primului volum de *Travaux* fără să pomenească măcar un cuvânt despre eforturile și contribuția celor care înființaseră revista...*«Eu eram mulțumit că totuși această publicație a putut să apară, că va servi oamenilor de știință să-și publice lucrările, chiar dacă strădaniile mele au trecut în anonim. Am lucrat*

pentru prestigiul muzeului și al țării, nu ca să-mi aduc lauri».
(Grossu, *op. cit.*)

În urmă cu 50 de ani, reluând ideea lui Antipa, încurajat și sprijinit de ministrul Ilie Murgulescu, Alexandru Grossu înaintează planurile pentru construirea unei clădiri noi în parcul Muzeului, destinată laboratoarelor și unui Institut de Zoologie. Invocând „viitoarea sistematizare” a Pieței Victoriei, autoritățile nu au aprobat. Demersuri ulterioare și chiar aprobări au existat în următorii 50 de ani, dar mereu a intervenit ceva care a împiedicat realizarea acestei construcții...

Fig. nr. 4. În colecție...

Astăzi, mai mult ca oricând, ar fi fost binevenită o „aripă” nouă, în care prezentarea exponatelor să fie „în manieră modernă”, adecvată unei astfel de clădiri și nu muzeului clasic, conceput de Antipa!

Ca Decan al Facultății de Biologie, profesorul Grossu a reușit să obțină aprobările necesare pentru o nouă clădire a Institutului Botanic, construită între 1960–1961. Inaugurarea a avut loc pe 27 octombrie 1961, cu ocazia sărbătoririi centenarului Grădinii Botanice (Tarnavski, Diaconescu, Spiridon-Bădescu 1968).

* * *

În ultimii ani, când îl întrebam: Ce mai faceți, Domnule Profesor? îmi răspundea invariabil: *Încă în picioare, dragă!...* Și așa a rămas până la sfârșit. Chiar și în noaptea cea din urmă a lucrat în colecție, desprinzându-se cu mare greutate de cea mai dragă dintre ocupații.

Când l-am vizitat ultima oară, cu exact o lună înainte de marea călătorie, avea aceeași privire vioaie și aceeași disponibilitate

dintotdeauna, dornic să comunice din experiența sa malacologică tinerei muzeograf care mă însoțea.

Este adevărat că spre finalul vieții și-a dorit o recunoaștere a întregii sale activități, mereu în folosul oamenilor și țării, pe care a iubit-o din adâncul sufletului. A făcut demersuri la Academia Română. Din păcate însă, întrunirea comisiei care trebuia să discute cererea Profesorului a fost amânată prea mult...

Oameni, precum Profesorul Grossu, care și-au dedicat întreaga viață nu numai studiului, ci mai ales semenilor și bunului mers al societății, întotdeauna merită să facă parte din galeria figurilor luminoase ale comunității pe care au slujit-o cu credință.

În curând se vor împlini 100 de ani de la nașterea profesorului Alexandru V. Grossu. Dorim ca prin această notă să-i aducem modestul nostru omagiu.

Mulțumim doamnelor Dr. Doina Grossu și Dr. Andreea Iofciu, fiica, respectiv nepoata profesorului, pentru amabilitatea deosebită cu care ne-au pus la dispoziție fotografii și date din arhiva familiei.

Bibliografie

[1] Andrei, G., 1992 – *Professor Alexandru V. Grossu, 80 years old*, Travaux du Muséum d'Histoire Naturelle «Grigore Antipa», 32: 519–523.

[2] Andrei, G., 2000 – *Professor Alexandru V. Grossu. Off Sea and Shore*, 23(3): 135–138. Fall, 2000.

[3] Andrei, G., 2007 – *Professor Alexandru V. Grossu (1910–2004) complex personality of the Romanian Savants' Gallery*, Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle «Grigore Antipa», 50: 575- 595.

[4] Grossu, A. V., 1995 – *Viața unui naturalist – Amintiri*, 1–365. Edit. Fastprint.

[5] Grossu, A. V., 2001 – *Mărturisiri și mistere – Poezii*: 1–232. Ed. Punct.

[6] Tarnavschi, I. T., V. Diaconescu, L. Spiridon-Bădescu, 1968 – *Grădina Botanică din București*, 1–103. Ed. Meridiane.